

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจระหว่างกันอยู่ตลอดเวลา การที่มนุษย์ในสังคมเดียวกันจะเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ จำเป็นจะต้องใช้ภาษาเดียวกัน "การมีภาษาของตนเองใช้ในกิจการของตน ทำให้คนในชาติสำนึกว่าแต่ละคนเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชาติของตน นอกจากนั้นเป็นความจำเป็นอันแท้จริงที่จะต้องมีการสื่อสารกันให้สะดวกทั้งชาติ" ชาติใดที่มีภาษาใช้หลายภาษา ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญในอันที่จะทำให้คนในชาติติดต่อสื่อสารกันโดยสะดวก ด้วยเหตุนี้ทุกชาติจึงพยายามที่จะสร้างภาษาของตนเอง เพื่อให้คนในสังคมได้ใช้ภาษาร่วมกันทั้งชาติ "ภาษาจึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของสังคม" ^๒ ที่จะแสดงถึงอารยธรรม วัฒนธรรมและแสดงถึงความเป็นชาติของมนุษย์ภาษานั้น ๆ

ภาษา มีใช้ใช้การ เพียงปัจจุบัน แต่สามารถใช้สื่อสองศึกษาความฉลาดสามารถของคนสมัยก่อนที่นำสืบกันมาด้วยภาษา ทั้งยังเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความฉลาดสามารถของคนปัจจุบันไปสู่อนาคตด้วย ภาษามีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ภาษาไทยวิชาที่ถุกดืม, (กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ การพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๒.

^๒ กาญจนา นาคสกุล, ระบบเสียงภาษาไทย, (กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), หน้า ๓.

ทำให้ผู้รับทราบภาษาสะท้อนอารมณ์ เกิดความรู้สึก รัก สงสาร ศรัทธา ปลาบปลื้ม
เห็นใจ เศร้าโศก โกรธ ฯลฯ ศิลปินนำภาษาเหล่านี้ไปใช้ในบทเจรจาของละคร
ร้องเป็นเพลงและบทขับต่าง ๆ เขียนเป็นบทประพันธ์ เป็นสื่อชักเกลาอารมณ์ และ
เป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าใจโลกและชีวิต นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือให้คนคิด
และวินิจฉัยคุณภาพของสติปัญญา อีกด้วย

เมื่อภาษาเป็นสิ่งสำคัญเช่นนี้แล้ว การเรียนการสอนภาษาจึงนับว่าเป็น
เรื่องสำคัญที่ควรจะต้องเอาใจใส่กันเป็นพิเศษ อันที่จริงการศึกษาเกี่ยวกับภาษานี้
มีมานานแล้ว แต่มุ่งไปในทางความงามของภาษา เรียกว่าวรรณคดี และมุ่งไปในทาง
วางกฎเกณฑ์หรือระเบียบวิธีใช้ภาษา เรียกว่าไวยากรณ์หรือหลักภาษา^๒ การศึกษา
ดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาภาษาเขียน หรือวิธีการใช้ตัวอักษรเท่านั้น เป็นการมองข้าม
ภาษาพูดซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของภาษาไปอย่างน่าเสียดาย จนกระทั่งถึงสมัย
ศตวรรษที่ ๑๕ ความเจริญทางค่านวิทยาศาสตร์ได้แพร่หลายเข้ามาในการศึกษา
ทุกแขนง รวมทั้งค่านภาษาค้วย จึงได้เกิดศาสตร์ทางภาษาขึ้นมาใหม่เรียกว่า ภาษาศาสตร์^๑
ซึ่งเป็นการศึกษาภาษาตามแนววิทยาศาสตร์นั่นเอง และได้รวมเอาภาษาพูดเข้ามา
ทำการศึกษาด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ ศรีเรือน แก่งกังวาล, จิตวิทยาฝ่ายภาษา, (กรุงเทพมหานคร:แพรววิทยา
๒๕๑๕), หน้า ๒๐ - ๒๑.

^๒ คีเรกชัย มหัทธนะสิน, ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย, กรุงเทพมหานคร :
มิตรนราการพิมพ์ ๒๕๑๖), หน้า ๑.

วิชาภาษาศาสตร์ เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ศึกษาลักษณะของภาษา ของชน
 ทุกเหล่าทุกสังคม ว่าภาษาแต่ละภาษาเหล่านั้นประกอบด้วยโครงสร้างอะไรบ้าง
 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เมื่อกาลเวลาล่วงไป มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาษา
 ของชุมชนอื่นอย่างไร และการใช้ภาษาของเจ้าของภาษามีกระบวนการอย่างไร

การศึกษากฎภาษาศาสตร์จึงเป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยภาษาตามวิธีการทาง
 วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการศึกษา คือ ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร
 ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง การอ่าน การพูดและการ
 เขียน จึงเป็นการศึกษาภาคปฏิบัติ ต้องมีการฝึกฝนจนเกิดทักษะ และใช้แสวงหา
 ความรู้อันบริสุทธิ์ เช่นการศึกษาเรื่องระบบโครงสร้างของภาษาโดยอาศัยหลักเกณฑ์
 และทฤษฎีต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาคำตอบ จึงเป็นการศึกษากฎภาษาศาสตร์ ซึ่งเชื่อว่าความรู้
 อันเป็นผลจากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

เนื่องจากภาษาศาสตร์เป็นเรื่องของการวิเคราะห์ภาษา จึงหลีกเลี่ยง
 ไม่ได้ที่จะต้องเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นผู้ใช้ภาษา
 ภาษาศาสตร์จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันไปโดยปริยาย

กาญจนา ปัทมกิดก กล่าวถึงประโยชน์ของวิชาภาษาศาสตร์ในแง่ความ
 สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของคน สรุปได้ว่าวิชาภาษาศาสตร์ ทำให้คนมีชีวิตอยู่ในสังคม
 อย่างมีความสุข เกิดความมั่นใจในตัวเอง เพราะนักภาษาศาสตร์เป็นผู้เรียนรู้เกี่ยวกับ

เกษมศรี วงศ์เลิศวิทย์, "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาศาสตร์",
วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน ๑ (ภาคเรียนที่ ๑
 ปีการศึกษา ๒๕๒๑), หน้า ๕๕.

ธรรมชาติและลักษณะของเสียงพูด สามารถเรียนรู้และออกเสียงได้อย่างถูกต้อง เมื่อเข้าอยู่ในสังคมใดก็สามารถศึกษาและออกเสียงพูดของชุมชนนั้น ๆ ได้ ภาษาศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนมีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับว่าภาษาแต่ละภาษามีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่ดูถูกภาษาของชาติอื่นว่าปราศจากอารยธรรม จึงเป็นการช่วยขจัดความขัดแย้งบางประการของมนุษย์ที่ใช้ภาษาต่างกัน เช่นปัญหาชาตินิยมเกี่ยวกับภาษา ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษยชาติดีขึ้น

นอกจากภาษาศาสตร์จะมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันแล้ว ในด้านวิทยาการภาษาศาสตร์ก็ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญกับทุกวิชา โดยเหตุที่ภาษาศาสตร์เป็นแกนกลางที่ไขรวมกันในวิชาต่าง ๆ ELGIN ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของภาษาศาสตร์กับวิชาอื่น ๆ ว่า ภาษาศาสตร์นั้นเกี่ยวข้องกับมนุษยวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาและปรัชญา นอกจากนี้ยังมีส่วนสัมพันธ์กับวรรณคดีและการเรียนภาษาต่างประเทศด้วย การที่จะพัฒนาปรับปรุงสาขาวิชาอื่นให้ดีขึ้น จะต้องใช้ความสามารถทางภาษาศาสตร์ เพราะจะต้องมีรูปแบบและโครงสร้างของภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

กาญจนา บัณฑิตกุล, "ภาษาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน," วารสาร
ศรีนครินทร์วิโรฒพิชญ์โลก ๓ (สิงหาคม - พฤศจิกายน ๒๕๒๐), หน้า ๕๑ - ๕๒.

๒
ELGIN H. Suzette, What is Linguistics, (New Jersey
Prentice-Hall, Inc., 1973), PP. VII-VIII.

วิชาภาษาศาสตร์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการศึกษาภาษาไทยมากขึ้นทุกที นักภาษาศาสตร์ของไทยหลายท่านได้นำเอาทฤษฎีและวิธีการของภาษาศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาษาไทย ในขั้นแรกการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ ยังถือว่าเป็นศาสตร์ระดับสูงที่ศึกษากันในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก บัณฑิต ต่อมาได้แพร่หลายไปในระดับปริญญาบัณฑิต จนกระทั่งปัจจุบันได้มีการศึกษา วิชาภาษาศาสตร์กันอย่างกว้างขวางโดยทั่วไป โดยเฉพาะในวิทยาลัยครูนั้นถือว่า วิชาภาษาศาสตร์ เป็นวิชาที่มีความสำคัญมากวิชาหนึ่ง สถานการณ์ที่กล่าวมา ทำให้วิชาภาษาศาสตร์ เป็นวิชาภาคบังคับของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงด้วย ซึ่งเชื่อได้ว่าวิชาภาษาศาสตร์นั้น จะต้องมี ความเจริญก้าวหน้าเป็นที่นิยมศึกษากันอย่างแพร่หลาย ดังที่ วิจิตรน ภาณุพงศ์ กล่าวถึงความจำเป็นในการเรียนวิชาภาษาศาสตร์ว่า การเรียนภาษาสมัยก่อน เราไม่ได้ใช้ทฤษฎีที่แน่นอน การที่เราจะอ่านตำราจึงไม่จำเป็นต้องเรียนทฤษฎีก็ได้ ผิดกับสมัยปัจจุบัน ถ้าอ่านงานวิเคราะห์ทางภาษาไทยโดยไม่รู้อทฤษฎี จะเข้าใจได้ เพียงผิวเผิน หรือเข้าใจไม่ถึงเลย ดังนั้นภาษาศาสตร์จึงเป็นวิชาที่มีความจำเป็น มากขึ้นตามลำดับ เราจะศึกษาภาษาไทยก็ต้องเรียนรู้เรื่องภาษาศาสตร์

อย่างไรก็ตามวิชาภาษาศาสตร์นั้น ยังนับได้ว่าเป็นวิชาที่ค่อนข้างใหม่ สำหรับคนไทย เมื่อได้ทิวทัศน์ความสำคัญและแพร่หลายไปในการศึกษาระดับต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนได้มาก จากการสัมภาษณ์

วิจิตรน ภาณุพงศ์, ครูสอนภาษาไทยควรมีความรู้เรื่องภาษาศาสตร์
 อย่างไร, (ปาฐกถาที่วิทยาลัยครูนครปฐม ๓ มีนาคม ๒๕๑๘).

อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาศาสตร์ในวิทยาลัยครูหลายท่านพบว่า ผู้สอนประสบปัญหา และอุปสรรคในการสอนวิชาภาษาศาสตร์มีไม่น้อย ผู้สอนบางคนยังขาดความรู้ และความเข้าใจ ตลอดจนวิธีสอนวิชาภาษาศาสตร์อย่างแท้จริง รวมทั้งการขาดแคลนตำราและวัสดุอุปกรณ์ในการสอน ประกอบกับคนไทยเรายังมีความเคยชินกับระบบไวยากรณ์แนวเก่าอยู่จึงน่าจะทำให้การ เรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ประสบปัญหาต่าง ๆ ใ้ค้มากยิ่งขึ้น

อนันต์ อวมศาสตร์ ได้กล่าวถึงอุปสรรคบางประการในการเรียน การสอนวิชาภาษาศาสตร์ สรุปได้ว่า ผู้เรียนยังมีความฝืดคอระบบไวยากรณ์แนวเก่าอยู่ ซึ่งเริ่มใช้กันมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ เรียกว่า "สยามไวยากรณ์" ต่อมาได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเรียกว่า "ไวยากรณ์ไทย" แม้ว่าในปัจจุบันนี้จะกลายเป็น "หลักภาษา" ไปแล้วก็ตาม กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบไวยากรณ์ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก จึงกล่าวได้ว่าเป็นระยะเวลาอันยาวนานที่ระบบไวยากรณ์ได้เข้ามามีอิทธิพลในการ เรียนการสอนภาษาไทย และยังคงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของคนไทยตลอดมา เมื่อมาศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นการ เรียนภาษาควยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จึงเกิดความขัดแย้งในความรู้สึกของผู้ศึกษาและผู้สอน ซึ่งส่วนมากจะยึดเอาระบบไวยากรณ์แนวเก่าเป็นมาตรฐาน เพราะความเคยชินดังกล่าวยากที่จะเปลี่ยนความคิด หรือรับความรู้แนวใหม่ได้โดยง่าย

อนันต์ อวมศาสตร์, "อุปสรรคที่อาจมีในการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์," ภาษาและวรรณคดีไทย, (เอกสารและคำบรรยายในการจัดอบรมสัมมนาผู้สอนวิชาภาษาไทย หมวกวิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูนครปฐม ๒๕๑๘).

ตำราไวยากรณ์ไทยแนวเก่านั้นเน้นเรื่องตัวอักษร เป็นสำคัญ ไม่ได้เน้นเรื่องเสียงพูด เห็นได้จากตำราไวยากรณ์ของ พระยาอุปกิตศิลปสาร ซึ่งถือกันว่าเป็นบรมครูของตำราไวยากรณ์ไทยรุ่นหลังต่อมา .ตำราของ พระยาอุปกิตศิลปสาร กล่าวถึงเรื่องเสียงไว้เพียงเล็กน้อยว่า เสียงในภาษาไทยที่ไซ้พูดจากันมีอยู่สามอย่าง คือ เสียงแท้ เสียงแปร และเสียงคนตรี เมื่อเสียงในภาษาไทยที่ไซ้พูดจากันเป็นสามอย่าง เช่นนี้ ท่านจึงได้ตั้งตัวอักษรขึ้นเป็นสามอย่าง เพื่อแทนเสียงทั้งสาม นั้น คือ อักษรสำหรับเสียงแท้ ให้ชื่อว่าสระ อักษรสำหรับเสียงแปร ให้ชื่อว่าพยัญชนะ และอักษรสำหรับเสียงคนตรีให้ชื่อว่าวรรณยุกต์ าดดา

ต่อจากนั้นเป็นการกล่าวถึงการใช้อักษร และวิธีประสมอักษรตามลำดับ ส่วนวิชาภาษาศาสตร์นั้นเน้นเรื่องภาษาพูดเป็นสำคัญ นักภาษาศาสตร์ถือว่า ภาษาที่แท้จริงของมนุษย์คือเสียงพูด บรรดาตัวอักษรทั้งหลาย เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นมาจากไซ้แทนเสียงในภาษาเท่านั้น ภาษาพูดจึงเป็นปรากฏการณ์ที่เป็นจริงของภาษาที่ให้ข้อมูลที่ถูกตอ้งที่สุด คนส่วนมากมักจะเข้าใจกันว่า ภาษาพูดเป็นภาษาที่ไม่ถูกตอ้ง และภาษาเขียนเป็นภาษาที่ถูกตอ้งที่สุด เพราะภาษาเขียนมีการจารึกเป็นหลักฐาน แต่ภาษาพูดเมื่อพูดแล้วก็แลวกันไป คุ้ไม่ค่อยจะมีความสำคัญ ซึ่งความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ เรื่องภาษาพูด ภาษาเขียนจึงเป็นปัญหาอีกเรื่องหนึ่ง ที่ควรจะต้องมีการศึกษาให้เข้าใจให้ถูกตอ้ง

พระยา อุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย, (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๑).

ถ้าเรามาพิจารณากันให้ดีๆ จะเห็นว่า ภาษาเขียนนั้นเปลี่ยนแปลงตาม ภาษาพูดไม่ทัน ดังที่ Girard Denis ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาพูดมีหลายลักษณะ ซึ่งภาษาเขียนไม่สามารถจะบรรยายได้อย่างเพียงพอ^๑ เพราะภาษาเขียนจะมี รูปแบบอยู่อย่างเดียวไม่เปลี่ยนแปลง ในขณะที่ภาษาพูดแตกแขนงออกไปหลาย รูปแบบ เช่นมีการตัดคำให้สั้นลง มีการสร้างคำ สแลงขึ้นใหม่เรื่อยๆ ตาม ความนิยม การออกเสียงตัว ร, ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจนในภาษาพูด การใช้คำภาษาต่างประเทศปนกับคำไทย หรือการใช้วิธีเปลี่ยนรูปคำแบบพหูพจน์ ในภาษาอังกฤษ การใช้คำราชาศัพท์พ้องกับคำต่างระดับ เป็นต้น ภาษาพูด เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไต่รวดเร็ว คำพูดที่คิดขึ้นมาใหม่จะเกิดขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ คำพูดเก่า ๆ ที่ถูกคนเบื่อแล้วค่อย ๆ หายไป ภาษาพูดจึงมีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอโดยที่คนอาจจะไม่ทันสังเกต

เมื่อนักภาษาศาสตร์มีความเห็นว่า ภาษาพูดเป็นภาษาที่แท้จริงของมนุษย์ จึงได้ทำการศึกษารื่องภาษาพูดและได้มีการค้นคิดทฤษฎีใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ การศึกษาวิชาภาษาศาสตร์ จึงเป็นการศึกษาวิชาที่มีการเคลื่อนไหวเป็นปัจจุบัน อยู่ตลอดเวลา ผู้สอนและผู้ศึกษาจะต้องเป็นผู้ทันสมัยและก้าวทันต่อความ เปลี่ยนแปลงของชีวิต

ที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงส่วนน้อยที่จะแสดงให้เห็นว่า การเรียน การสอนวิชาภาษาศาสตร์นั้นน่าจะมีอุปสรรคและปัญหาที่เรายังคงคาดไม่ถึงอีกมาก จึงสมควรที่จะได้มีการศึกษาค้นคว้า รวบรวมปัญหา เพื่อหาทางยุติปัญหาต่อไป

^๑ Girard Denis, Linguistics and Foreign Language Teaching, (London: Longman Group Limited 1974) P.6.

ปัญหาเรื่องการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นั้น ได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าไว้มากมาย แต่ปัญหาเรื่องการสอนวิชาภาษาศาสตร์นี้ ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษาค้นคว้าไว้โดยตรงมาก่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์โดยละเอียด เพื่อเป็นการประมวลปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เห็นเด่นชัดขึ้น ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ ในระดับวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้น สำหรับครูในสถานหลักสูตร การเตรียมการสอน วิธีดำเนินการสอน กิจกรรม อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล
๒. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู
๓. เพื่อให้ขอเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู แก่อาจารย์ผู้สอนในระดับวิทยาลัยครู

ขอบเขตของการวิจัย

๑. จะศึกษาปัญหาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู เฉพาะในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง เท่านั้น
๒. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู ๕๐ ท่าน หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย ๒๐ ท่าน

นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง ๓๐๐ คน จากวิทยาลัยครู
๒๐ แห่ง ดังนี้ คือ

๑. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒. วิทยาลัยครูธนบุรี
๓. วิทยาลัยครู จันทร เกษม
๔. วิทยาลัยครู สกนนคร
๕. วิทยาลัยครู อุดรธานี
๖. วิทยาลัยครู หนองบัวลำภู
๗. วิทยาลัยครู นครสวรรค์
๘. วิทยาลัยครู เชียงราย
๙. วิทยาลัยครู ลำปาง
๑๐. วิทยาลัยครู กาญจนบุรี
๑๑. วิทยาลัยครู เพชรบุรี
๑๒. วิทยาลัยครู พระนครศรีอยุธยา
๑๓. วิทยาลัยครู เพชรบุรี วิทยาลัยสงฆ์
๑๔. วิทยาลัยครู ระยอง
๑๕. วิทยาลัยครู จันทบุรี
๑๖. วิทยาลัยครู สงขลา
๑๗. วิทยาลัยครู ยะลา
๑๘. วิทยาลัยครู ภูเก็ต
๑๙. วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช
๒๐. วิทยาลัยครู อุดรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สร้างแบบสอบถามสามชุก สำหรับหัวหน้าภาควิชาภาษาไทยหนึ่งชุก สำหรับอาจารย์สอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครูหนึ่งชุก และสำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชานี้หนึ่งชุก แบบสอบถามเป็นแบบ Check List แบบ Rating Scale และแบบ Open End แบบสอบถามแบ่งออกเป็นสี่ภาคคือ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
๒. สภาพการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตร
๓. ปัญหาในการเรียนการสอน แบบเรียน เอกสารประกอบการเรียน อุปกรณ์ กิจกรรม และการประเมินผล
๔. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู

๒. นำแบบสอบถามทั้งสามชุกไปทดลองกับหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย อาจารย์สอน และนักศึกษาที่วิทยาลัยครูนครปฐม ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพ

๓. จัดส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูต่าง ๆ ๒๐ แห่ง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบธรรมดา โดยติดต่อกับหัวหน้าภาควิชาภาษาไทยของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง อธิบายให้ทราบจุดประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- ๑. การหาค่าร้อยละ
- ๒. การหาค่าเฉลี่ยของค่าตอบ ใช้สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$
- ๓. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

คำจำกัดความ

วิชาภาษาศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้น สำหรับครู (ไทย ๑๑๑) อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่กำลังสอนหรือเคยสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้น สำหรับครู (ไทย ๑๑๑) หัวหน้าภาค หมายถึง หัวหน้าภาควิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูทั้ง ๒๐ แห่ง นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ที่กำลังเรียนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู ในภาคการศึกษาที่ ๑ หรือ ที่ ๒ ของปี การศึกษา ๒๕๒๑ ในวิทยาลัยครูทั้ง ๒๐ แห่ง

^๑ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า ๔๑.

^๒ ประคอง กรวรรณสุต, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑.

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้จากสาเหตุดังนี้ คือ

๑. เนื่องจากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย อาจได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบถ้วนตามต้องการ
๒. แบบสอบถามที่สร้างอาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ทำให้ผลที่ได้รับไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร
๓. ผู้ตอบแบบสอบถามอาจตอบไม่ตรงตามความเป็นจริง เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดความเสียหายจากการตอบแบบสอบถาม
๔. ผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่สนใจในการตอบแบบสอบถามเท่าที่ควร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาศาสตร์ เบื้องต้นสำหรับครู แก่อาจารย์ในวิทยาลัยครู
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป